

השבת של רבי נחמן מברסלב

לזכרון נצח מורינו ר' ישראל בער אודסר, זצ"ל

זאת תורת העולה ... (ויקרא ו', ב')

הנה ידוע, כי עולה באה על הרהור הלב, כמו שכתוב (יחזקאל כ'): העולה על רוחכם (מ"ר ויקרא פ"ז); הינו שעולה באה על הרהורי הלב, ששם משכן הרוח, ואין השם יתברך מצרף מחשבה למעשה, בר מהרהורי עכו"ם (קידושין מ). והרהור עכו"ם שיד אצל כל אדם, הינו מה שמתחיל להתפלל בדבקות או מתבודד את עצמו, ובאמצע התפלה או ההתבודדות נופל ממדרגתו, וזהו בחינת הרהורי עכו"ם, כי כל הנפילות באין מחמת קלקול האמונה, וכשנתקלקל האמונה, נמצא מחזיר פניו מהשם יתברך, כמו שכתוב (ישעיה א'): נזרו אחר; והשם יתברך גם כן מסתיר פניו ממנו. נמצא הוא אחר באחר. וצריך להביא על זה עולה. ובחינת עולה הוא כשמשביר את רוחו בקרבו ומתבייש וחושב בעצמו: איך נפלתי ונשלתי משמים לארץ, שהייתי במקום גבוה כזה, ועכשיו נפלתי והחזרתי פני מהשם יתברך ונשארתני אחר באחר. ומרחם על עצמו, כי אין רחמנות גדולה מזו. וצריך לזה נסירה, כמו שהיה אצל אדם הראשון, שנברא דו פרצפין, אחר באחר (ברכות סא), ואחר כך נסר והיה פנים בפנים. והנסירה הוא בחינת שם חת"ך, כמו שכתוב בכוונות [פרי עץ חיים – שער הזמירות, פרק ה']: פות"ח אית יד'ך – סופי תיבות חת"ך, הינו שחודך ומנסר את עצמו. והשם חת"ך נעשה על ידי שמשבר את לבו, כי כשמשביר את לבו, בוודאי מאנח ומוציא רוח ומכניס רוח, והוא תרין רוחין. ושני פעמים "רוח" גימטריא חת"ך, וזהו בחינת נסירה, ובא אל בחינת פנים בפנים, וזהו בחינת עולה. וזהו: זבחי אלקים, הינו בחינת עולה, הוא רוח נשברה, כנ"ל. (לקוטי מוהר"ן א' – סימן ק"ח)

אם על תודה יקרבינו ... (ויקרא ז', י"ב)

זוהו בחינת חיוב ההודאה על כל היוצאין מהצרה, שהם ארבעה חייבין להודות שהם: הולכי מדברות וכו', ויוצאין מבית האסורים, וחולה שנתרפא, ויורדי הים כשעולין משם (שלחן ערוך סימן ק"ט): כי כל הצרות רחמנא לצלן הם בחינת גלות השכינה, כי "בכל צרתם לו צר" כידוע. ועיקר גלות השכינה הוא מה שהעצבות מתגבר על לב ישראל, בחינת (בראשית ו'), ויתעצב אל לבו כמבאר בהתורה "אמצעותא דעלמא" (לקוטי מוהר"ן א' – סימן כ"ד). שמשם כל התאוות בפרט תאוות המשגל ותאוות ממון שבאין רק מן עצבות ומשם כל הצרות רחמנא לצלן. על כן כשה' יתברך עוזר שיוצאין מן הצרה צרכים להביא לקרבן תודה. ועכשיו שאין לנו קרבן צרכין להודות בפה בכל לבו, שזהו בחינת שמחה, כי עיקר השמחה הוא ההודאה לה' יתברך שזהו עיקר תכלית השמחה של לעתיד שאז יעסקו רק בתודה והודאה לה' יתברך בשמחה עצומה, בחינת (תהלים לג, ב'): הודו לה' בכינור בנבל עשור זמרו לו, בחינת עשרה מיני נגינה. וכמו שכתוב "בזממור לתודה" (שם ק, א ב): הריעו לה' כל הארץ עבדו את ה' בשמחה וכו'. כי זה עיקר התיקון של התודה והודאה שחייבין להודות כשיוצאין מהצרה, לתקן הקלקול שמשם באו הצרות שהוא העצבות כנ"ל כדי שמעתה נזכה להנצל מכל הצרות על ידי תקף השמחה עד שנזכה לכל התקונים, להשיג אור הנ"ל, שהוא עיקר התכלית כמו שכתוב שם (לקוטי מוהר"ן א' – סימן כ"ד). ועל כן כל הקרבנות בטלן חוץ מקרבן תודה (ויקרא רבה פ"ט, ז. פכ"ז, י"ב):

ובשביל זה מביאין בקרבן תודה ארבעה מיני לחם, וכל אחד עשרה חלות (מנחות דף עבודה זרה, רש"י ויקרא ז, יב). כי עיקר העצבות נאחז בהלחם, בבחינת (בראשית ג, יז יט): בעצבון תאכלנה בזעת אפך תאכל לחם. ולהפך עיקר תיקון האכילה על ידי שמחה בבחינת (קהלת ט, ז): אכל בשמחה לחמך, בחינת (שם ח, טו): לאכל ולשתות ולשמוח וכו'. ועל כן הם עשרה חלות מכל מין כנגד בחינת עשרה מיני נגינה שהם מקור וכלל כל השמחות. (לקוטי הלכות – הלכות הודאה ו' – אותיות ב' ג')

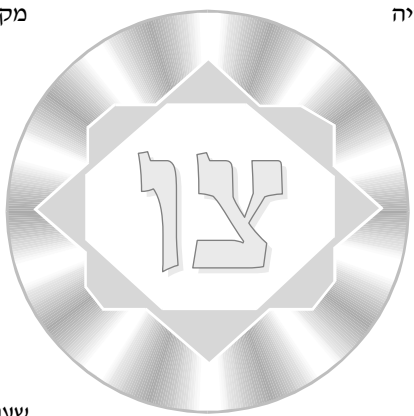
זבח התודה ... (ויקרא ז', י"ב)

לעתיד כל הקרבנות בטלן, כי כל הקרבנות באין לכפר, וזה אין צריכין לעתיד, כי כבר נתכפר הכל, בבחינת "ביום ההוא יבקש עוון ישראל ואיננו". אבל תודה, הודאה, לספר חסדי השם ונפלאותיו איך שנתהפך הכל לטובה, שדייקא על ידי שהיינו בזה העולם וכל אחד סבל מה שסבל, עד שהרבה נכשלו בעונותיהם מאד; ועתה נתהפך הכל לטובה, בבחינת עונות נתהפכין לזכות שיהיה לעתיד על ידי התשובה, שזה בחינת קרבן תודה, שהוא מצה וחמץ, שזה בחינת שמהפכין היגון ואנחה עצמו לשמחה, בבחינת עונות נתהפכין לזכות כנ"ל זה לא יתבטל, כי זה יהיה כל חלקי עולם הבא של כל אחד, מה שזכה על ידי העמל של זה העולם דייקא, שזה בחינת "ששון ושמחה ישיגו ונסו יגון ואנחה", שחוטפין היגון ואנחה עצמו לתוך השמחה, ונעשה מהרע כסא להקדשה, שזה יתקיים בשלמות לעתיד לבוא. אבל כל אחד, כפי מה שזכה להתקרב לצדיקים וכשרים ולקים עצה זאת בתוך זה העולם, בתוך מרירות הצרות בגוף ונפש וממוון, להתגבר ולהפך הכל לשמחה על ידי זה יזכה לעתיד לזה בשלמות, שזה בחינת קרבן תודה כנ"ל. (לקוטי הלכות - הלכות ברכות הודאה ו' - אות י"ג לפי אוצר היראה – הודאה, אות ד')

סיפור

אמר פעם אחת בזה הלשון: הלימוד של דיני התורה נתן לנו השם יתברך על ידי משה רבנו עליו השלום, והלימוד של קיום התורה נתן לנו השם יתברך על ידי אדמו"ר זצ"ל. ועל זה מרמו הפסוק "ושאתם מים בששון ממעיני הישועה", ומתרגם יונתן: "ותקבלין אֶלֶפֶן חדת בחדוה מבחירי דצדיקיא".

פעם אחת עמד לפני ר' נחמן בן ר' יודיל לייב שהיה איש כשר וירא וחרד לדבר ה', ועסק יומם ולילה בתורה ותפילה ובביתו אין לחם ושמלה כי היה עני גדול, וגם אשתו הייתה רעה וכעסנית והיתה מקללת אותו תמיד. ועמד לפניו פעם אחת ביום חמישי שלא היה לו עדיין על צרכי שבת ועוד איש אחד עמד אז לפניו, והתחיל זה האיש להתאנח על ר' נחמן הנ"ל על גודל עניותו ודחקו העצום כי היה לו רחמנות גדול עליו. וגער בו מוהרנ"ת ז"ל, ואמר לו בלשון תמה: עליו אתה מתאנח שקם בחצות לילה ועסק מאז ועד הנה בתורה ותפילה ובקשות ותחנונים וגם הוא עני ובעל יסורים ויש לו אשה רעה, אשר על ידי כל זה לא יראה פני גיהנם? אשרי לו ואשרי חלקו לעולמי עד וכו', הלא על הנגיד משה וכו' יש להתאנח אשר אכל סעדת הצהרים בהרחבה גדולה, וגם שתי אחר כך יין טוב גם שכב עצמו לישון אחר כך (ועבר עליו מה שעבר כידוע), עליו יש להתאנח. כי מי יודע כמה שנים יהיה מִכְרַח להזדכך בעונשים קשים ומרים עד אשר יזדכך ויצטרף מזוהמת העולם הזה.

שיחות

רבי נתן היה חייב מיתה, כל העולם רצו להרג את רבי נתן, היו אומרים: "מה הוא מדבר על רבנו!" והוא היה העיקר היסוד והעיקר הכלל, הכל. רבנו הקדוש, כל העולם נגדו, כל היהודים, כל הגאונים, כולם היו מתנגדים על רבנו הקדוש, והוא נצח כולם. בזמן שכל העולם מתנגדים עליו הוא צחק מכלם ואמר לתלמידו הקדוש רבי נתן: "אנחנו שנינו, שני אנשים מכל העולם, אנחנו מצחקים מכל העולם!" ככה הוא אמר: "יש עולם גדול. אני ונתן מצחקים מכל העולם! אני ורבי נתן, זה שני אנשים כנגד כל הלומדים, כנגד כל הגאונים, כנגד כולם - אנחנו מצחקים מכל העולם!" הם ירפאו את כולם, את כל העולם. חכמות כאלה, אוי ווי, אוי ווי...

סייגאזחט טעט סיגוטיס וקאמו, למא אוי אופטא

ליל ויקר

חג פורים שמחה

ליל ויקר

